

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 4
Huhlikuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

29:s vuosik. 1924.

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 10 mk. koko vuodelta. —

Kolme ristiä.

Pitkäperjantaiajatuksia.

Kolme ristiä on pystytettynä Golgatan vuorella Jerusalemin kaupungin lähellä. Jokaisessa ristissä riippuu mies käsistä ja jaloista naulattuna. Kaksi on ryöväriä. Heidät on pahojen tekojensa tähden tuomittu kuolemaan. Kolmas, jonka risti on keskellä, on Jeesus.

kärsii kauheita ruumiin tuskia. Mutta sanomatoman paljon suuremmat ovat hänen sielunsa tuskat. Kuinka olikaan hän rakastanut noita ihmisiä! Kuinka hän oli niitä neuvonut ja opettanut! Kuinka hän oli heitä auttanut ja palvellut! Kuinka hän oli heitä parantanut ja vaivoista vapahtanut!

Jeesuksen ristiltä alasottaminen.

Suuret ihmisjoukot ovat liikkeellä. Kaikki ovat uteliaita ja tahtovat nähdä tämän hirveän tapauksen. Ryöväreistä eivät ihmiset välittäneet. Ryöväreitä ja muita pahantekijöitä ristiinnaulittiin siihen aikaan usein. Mutta nyt ristiinnaulitaan Jeesus, kuuluisa opettaja, ihmeellinen kansan auttaja. Ja sitä tahtovat kaikki nähdä.

Siellä riippuu Jeesus ristillä ryövärien keskellä. Veri vuotaa haavoista käsissä ja jaloissa. Jano kiduttaa. Etelämaan kuuma aurinko polttaa. Hän

Ja tuossa he nyt hänen ympärillään huutavat ja pilkkaavat häntä. Tuossa he iloitsevat siitä, että hän kärsii. Julmat sotamiehet heittävät arpaa hänen vaatteistaan ja jakavat ne keskenään. Toinen ryöväreistäkin pilkkaa häntä ja sanoo: „Etkö sinä ole Kristus? Auta itseäsi ja meitä“.

Ihmiskunnan pahuus, sen kaikki viha, vääryys ja synti on kohdistunut häneen. Kaikki pahuuden voimat ovat irti, ne tahtovat hukuttaa hänet, tappaa hänet ja hävittää hänen pois maan päältä.

Siinä tuntee Jeesus ristillä riippuessaan kaiken ihmiskunnan synnin raskaana taakkana. Kauheata tuskaa kärsii hänen sielunsa sentähden.

Ja näyttää siltä kuin pahuus voittaisi. Jeesus kuolee. Hiljaa ja valittamatta hän kärsi. Ei hän ristilläkään itseänsä ajatellut. Muista hän vain huolta piti. Vihamiestensä puolesta rukoili. Kärsittyään näin kauheat tuskat hän vihdoinkin kalisti päänsä ja kuoli.

Kuinka se on mahdollista? Olihan hänellä valta ja voima. Tekihän hän ihmetekoja, joita ei kukaan ihminen voi tehdä. Olihan hän Jumalan Poika, kaikkivaltias, taivaan ja maan Herra. Kuinka ihmiset voivat hänet tappaa?

Eivät ihmiset olisi voineet häntä tappaa, ellei hän itse olisi siihen suostunut. Kyllä hän olisi voinut vaikka astua alas ristiltä ja tuhota kaikki vihollisensa. Mutta kuinka olisi silloin käynyt ihmiskunnan? Kuinka olisi käynyt meidän jokaisen ihmisen? Me olisimme hukkuneet. Jos ei Jeesus olisi kärsinyt ja kuollut, olisi meidän ihmisten täytynyt ikuisesti kärsiä. Me kaikki ihmiset olimme synnin vallassa ja synnin rangaistus, kuolema ja kadotus odotti kaikkia. Jeesuksen kärsiminen ja kuolema avasi meille tien taivaaseen. Jeesus antoi itsensä kuolemaan meidän puolestamme. Hän rakasti meitä niin, että hän meni kuolemaan meidän puolestamme. Kärsimisensä ja kuolemansa kautta hän lunasti meidät. Hänen kauttansa pääsee nyt jokainen, joka tahtoo hänen omansa olla, vapaaksi ikuisesta kuolemasta ja rangaistuksesta.

Lähes 2000 vuotta on kulunut siitä kun Jeesus riippui ristillä Golgatan vuorella. Mutta ei unohtu tämä tapahtuma milloinkaan. Tämän tapahtuman muistoksi viettää kristikunta pitkäperjantain suurta juhlaa. Taas on meillä se juhla. Taas kokoontuu kaikissa maailman ääriissä tuhattain ihmisiä kirkkoihin kuulemaan kertomusta Jeesuksen kärsimisestä ja kuolemasta.

Herkeksi hiljenee maailman melu. Hiljentykäämme mekin tämän suuren muiston ympärille. Ei voi moni kuuyomystä mennä kirkkoon seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Mutta voimme lukea kotona Vapahtajamme kärsimisestä ja kuolemasta. Virsikirjassamme on evankeliumien jälkeen „Kristuksen kärsimisen historia“. Siinä on 6 eri ahtia eli osaa. 5:s ahti kertoo meille pitkäperjantain tapahtumista. Siitä juuri saarnataan kirkkoissa pitkäperjantaina. Ottakaamme pitkäperjantaina esille virsikirjamme ja lukekaamme siitä hartaudella Vapahtajamme kärsimisestä ja kuolemasta.

Kokoontukaamme silloin ajatuksissamme Jeesuksen ristin luo. Muistakaamme, että meidänkin syntimme ovat hänen päällään. Meidänkin syntimme tuottavat hänelle tuskaa. Kuinka usein olemmekaan aivan samanlaisia kuin ne ihmiset, jotka ristiinnaulitsivat Jeesuksen ja häntä pilkkasivat. Joka kerta kun jotakin pahaa ajattelemme

ja teemme, joka kerta kun suostumme johonkin synnilliseen, kevytmieliseen tai siveettömään tekkoon, me ristiinnaulitsimme Jeesuksen omassa sielussamme. Jokainen riita, viha, kateus, ylpeys, epäsiiveellisyys, valhe, petos, jokainen paha teko ja synti, ne kaikki ovat kuin nauvoja, joilla nau-laamme Jeesuksen ristiin. Häpeällä tunnemme, jos oikein ajattelemme, että monta kertaa olemme olleet mukana Jeesusta ristiinnaulitsemassa.

Me tarvitsemme sitä armoa, jonka sai toinen, katuva ryöväri ristillä. Paha oli ollut hänenkin elämänsä. Eikä siitä enää monta tuntia ollut jäljellä. Häntä oli hänellä suuri. Kadotus oli edessä. Silloin hän kääntyi Jeesuksen puoleen ja rukoili: „Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi“. Ja Jeesus sanoi: „Totisesti minä sanon sinulle: tänäpäivänä olet oleva minun kanssani paratiisissa“. Ryöväri sai armon, kun hän katui, rukoili apua Jeesukselta ja uskoi häneen. Pyydä sinäkin lupua synnistä, uskoa Jeesukseen ja elää hänen omanaan. Polvistu ajatuksissasi Jeesuksen ristin juurelle. Häneltä saat armon, avun, rauhan ja ijankaikkisen elämän.

K. A. N.

Suomen Kuuyomystäin Liiton vuosikokous

pidettiin Helsingissä maalisk. 23 p:nä.

Osanottajat kokoontuivat kl. 11 a.p. yhteiseen hartaushetkeen kokoushuoneeseen, Rikardink. n:o 2, jossa pastori H. Nyberg piti raamattutunnin.

Haaraosastojen lähettämien edustajain valtakirjat tarkasti Liiton keskushallitus kokouksessaan heti tämän jälkeen.

Varsinainen vuosikokous alkoi kello 1,30 päivällä. Liiton puheenjohtajan, kouluneuvos Forsiuksen ollessa sairauden takia estetty kokoukseen saapumasta avasi sen varapuheenjohtaja, past. H. Nyberg.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti hra J. Sundberg, sihteerinä toimi past. H. Nyberg.

Puheenjohtaja ilmoitti kokoukselle mitkä haaraosastot olivat lähettäneet edustajansa ja kuinka monella äänellä heistä kukin saa äänestää edustamansa yhdistyksen jäsenlupun mukaan. Edustajat olivat:

Riihimäen haaraos.	hra Lauri Vainola	3 äänellä,
Tampereen	„ Martti Mikkolainen	3 „
Porvoon	„ nti Alice Westerlund	2 „
Kuopion	„ Eeva Turunen	2 „
Kotkan	hra Eemil Mattila	2 „
„Heffata“	„ Juho Talvia	3 „
Helsingin	„ rva Helmi Nyberg	2 „
„	hra A. Norstedt	2 „
„	„ V. Salovaara	2 „
„	„ Fr. Schoultz	2 „
Viiipurin	„ Armas Suikkanen	3 „
Turun	„ B. Kaski	7 „

Sitäpaitsi Liiton *Porissa* asuvat 16 jäsentä olivat käyttäneet hyväkseen sääntöjen heille myöntämää oikeutta lähettää edustajansa rouva *Sandra Ekblom'in*, jolla oli käytettävänä 1 ääni.

Puheenjohtaja ilmoitti Liiton vuosikertomuksen jo painettuna saatetun jäsenten tietoon, eikä sitä haluttu enää luettavaksi. Vuosikertomuksen johdosta ei ilmaistu mitään muistutusta. Tämän jälkeen luki puheenjohtaja kokoukselle tilikertomuksen sekä tilintarkastajain lausunnon Liiton rahavarojen hoidosta.

Keskushallituksen poistuttua kokoushuoneesta harkitsi kokous valitsemansa puheenjohtajan *L. Vainolan* johdolla tilivapauden myöntämistä rahastonhoitajalle ja Keskushallitukselle. Asianomaisten palattua ilmoitettiin tilivapaus yksimielisesti myönnettyksi. Liiton rahastonhoitajalle, rouva *Helmi Nybergille* lausutiin kokouksen puolesta kiitollinen tunnustus hänen paljosta ja huolellisesta työstään.

Ryhdyttiin vaaleihin.

Keskushallituksesta eroamisvuorossa olevat *hrat E. Karilas* ja *O. Wetzell* valittiin uudelleen, edellinen 28:lla, jälkimmäinen 14:llä äänellä. *Hra Antti Jokelaisen* sijaan, joka on muuttanut pois paikkakunnalta valittiin *rva Helmi Nyberg* 17:llä äänellä. Varajäseneksi valittiin *hra R. Pitkänen* 12 äänellä.

Lisäystä keskushallituksesta eroamisvuorossa oleva *Lauri Vainola* Hausjärveltä valittiin uudelleen 29 äänellä. *Hra Elias Savisaaren* tilalle valittiin neiti *Alice Westerlund* Porvoosta 12 äänellä. Varajäseneksi tuli *hra E. Mattila* Kotkasta 9 äänellä.

Tilintarkastajiksi valittiin yksimielisesti entiset: neiti *Thyra Eklund* ja *hra V. Salovaara*, sekä varalle prof. *M. Heikinheimo*.

Vuosikokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin neiti *Laina Vainola* ja *hra Axel Norstedt*.

Suomen Kuuromykkäin Liiton Keskushallitukseen kuuluvat siis v. 1924 seuraavat jäsenet:

v. 1922 valitut: *Anna Heikinheimo*, *Elma Ignatius* ja *Valter Forsius*, sekä varajäsen *S. Heikel*.

v. 1923 valitut: *John Sundberg*, *Sulo Vuokko* ja *Huugo Nyberg*, sekä varajäsen *Axel Norstedt*.

v. 1924 valitut: *Eino Karilas*, *Helmi Nyberg* ja *Oskar Wetzell*, sekä varajäsen *Rurik Pitkänen*.

Lisättyyn Keskushallitukseen kuuluvat:

v. 1922 valitut: *Emil J. Pesonen* ja *Juho K. Palomaa* Turusta sekä varajäsen *K. A. Nyman* Vaasasta.

v. 1923 valitut: *Siiri Talvia* Tampereelta ja *Rurik Pitkänen* Kuopista, sekä varajäsen *Juho Talvia* Kiikasta.

v. 1924 valitut: *Lauri Vainola* Hausjärveltä ja *Alice Westerlund* Porvoosta, sekä varajäsen *Emil Mattila* Kotkasta.

Liiton jäsenten vakinaismaksuna päätettiin pitää edelleen 40 markkaa sekä vuosimaksuna 3 mk.

Vaalien jälkeen ryhdyttiin käsittelemään eräitä vuosikokoukselle jätettyjä keskustelukysymyksiä. *Hra Lauri Vainola* esitti ja alusti seuraavan kysymyksen:

Voisiko poistaa Suomen Kuuromykkäin Liitosta lisätyt keskushallitus ja voidaanko muuttaa S. K. Liiton keskushallituksen nimi hallinnoksi?

Alustaja ehdotti n.s. „lisätyn keskushallituksen“ poistamista pääasiallisesti siitä syystä, ettei se vuosikausiin ole toiminut mitään. Keskushallituksen taholta huomautettiin, ettei lisättyä keskushallitusta viime vuosina ole kutsuttu koolle seuraavista syistä: 1) ei ole ollut niin tärkeitä asioita käsiteltävinä, että olisi tarvinnut kutsua sitä saapumaan Helsinkiin. Eräissä tapauksissa on kirjeellisesti neuvoteltu keskushallituksen kanssa. 2) Liiton rahavarat eivät viime vuosina ole myöntäneet kustantaa lisätyn keskushallituksen 6 jäsenen matkoja maaseudulta Helsinkiin, varsinkin kun välitsemätön tarve ei ole sitä vaatinut. — Silti ei lisätty keskushallitus ole tarpeeton, vaan päinvastoin on se hyvä olemassa, sillä voi esiintyä asioita, joita keskushallitus yksin ei ryhdy ratkaisemaan. Eikähän lisäystä keskushallituksesta ole ollut mitään haittaakaan. Onhan kaikilla muillakin tällaisilla, koko maata käsitrittävillä yhtymillä sellainen olemassa.

Asia raukesi tähän.

Hra J. Sundberg esitti kysymyksen: *Onko yhteistyö pohjoismaiden kuuromykkäin kesken mahdollinen?* Alustaja mainitsi aikovansa esittää mainitun keskustelukysymyksen ensikesäiselle pohjoismaiden kuuromykkäin konferenssille Trondhjemissa Norjassa. Alustaja uskoi yhteistyön olevan sekä hedelmällisen että mahdollisen varsinkin siinä muodossa, että vaihdetaan esitelmöitsijöitä Tanskan, Ruotsin, Norjan ja Ruotsin kuuromykkäipiirien kesken. Esitelmöitsijät tekisivät tunnetuiksi kukin oman maansa kuuromykkien opinto-, y.m. harrastuksia esitelmien, varjokuvien y.m. avulla. — Alustajan esitys herätti yleistä vastakaikua ja kehoitettiin *hra Sundbergia* mahdollisimman pontevasti esittämään tämä asia Trondhjemin kokouksessa.

Lyhyehkön väliajan jälkeen alusti *hra L. Vainola* vielä seuraavan kysymyksen: *Saavatko haaraosastot pitää yleisöiltä kuuleville taloudellisen asemansa tukemiseksi?*

Tähän kysymykseen halusi alustaja vastata myöntävästi. Toiseltapuolen taas huomautettiin, että tällaisiin iltamiin on kuuromykkäin vaikeata hankkia tarpeeksi arvokasta ohjelmaa, vaan joutuvat niitten kautta kuuromykkä ja heidän harratuksensa helposti epäedulliseen valoon, vaikka tarkeitus oli päinvastainen. Joku kannatti *hra Vainolaa*, mutta toiset taas painostivat miten tärkeää on tuollaisiin tilaisuuksiin sopivan ohjelman hankkiminen, ettei kuuromykkäin asia joutuisi pilkan esineeksi. Keskustelu jäi vastaukseksi kysymykseen.

Keskushallituksen mielipide asiasta on ilmaistu *K.m.* lehden n:o 2 v. 1924..

Vielä pyysi *hra S. Vuokko* puheenvuoroa ja kehotti Liiton keskushallitusta kustantamaan ainakin kahden kykenevän edustajan matkan pohjoismaiden kuuromykkäin konferenssiin Trondhjemissa. Nämä edustajat sitten kertovat tarkoin matkastaan Liiton äänenkannattajissa „*Kuuromykkäin Lehdessä*“ ja „*Tidskrift för Dövstumma*“, niin että koko maan kuuromykkä saavat tiedon kokouksen menosta.

Lopuksi kiitti puheenjohtaja läsnäolleita edustajia ja

muita kokouksen osanottajia. Puheenjohtajalle lausui kiitokset kokouksen sihteeri.

Illalla kl. 7 alkoi illanvietto, jossa osanottajia oli erittäin runsaasti. Ohjelmasta mainittakoon past. H. Nybergin esitelmä kuvanveistäjä *Bertel Thorvaldsenista* ja neiti Alice Westerlundin esitelmä taidemaalari *Leonardo da Vincistä*.
H. Nyberg.

Tietoja Suomen K.m. Liiton haaraosastoista vuodelta 1923.

Jyväskylän k.m. yhdistyksessä oli 40 jäsentä. Kokouksia on pidetty 15, juhlia 4. Ompeluseura ja voimisteluseura on. Kirjastossa on 95 kirjaa. Lahjana saatu 100 mk. Tuloja 824 mk 61 p. Menoja 410 mk, säästö 1960 mk 2 p. Puheenjohtajana oli johtajatar *Maria Kahelin*, sihteerinä nti *Alma Sundvall*. „Lesken ropo“-rahastossa oli 46 mk 43 p., „Malmin rahastossa“ 22 mk 42 p. ja opettaja Reinon rahastossa 156 mk 47 p. Esitelmiä 9.

Tampereen k.m. yhdistyksessä oli 39 jäsentä. Yhdistys on pitänyt 8 kokousta, 6 iltamaa, 2 juhlaa. Sekä mies- että naisvoimisteluseura on. Lahjana on yhdistys saanut 1000 mk. Tuloja oli 3,801 mk. 75 p., menoja 3781 mk 20 p., säästö 3,925 mk 88 p. Puheenjohtaja: neiti Siiri Talvia, sihteeri nti Fanny Granfors. „Lesken rovossa“ 621 mk 27 p. Esitelmiä ja puheita 14.

Kuopion k.m. yhdistyksessä oli 19 jäsentä. On pidetty 5 kokousta ja jäsenten keskuudessa 6 juhlaa. Esitelmiä on pidetty 7. Kirjastossa on 227 kirjaa. Tuloja oli 1405 mk 30 p., menoja 872 mk 15 p., säästö 537 mk 15 p. Puheenjohtaja nti Eeva Turunen. Sihteeri nti Hilja Tukiaainen. „Lesken rovossa“ 294 mk 1 p.

„*Heffata*“ k.m. yhdistyksessä Kiikassa oli jäsenä 33. Kokouksia pidettiin 11, juhlia 1, esitelmiä 29. Ompeluseurassa on 20 jäsentä. Kirjastossa on 16 kirjaa. Sanomalehtiä tilattiin 15. Tuloja 3404 mk 88 p., menoja 1988 mk 55 p., säästö 1416 mk 13 p. „Lesken rovossa“ 120 mk 66 p. Puheenjohtaja hra J. F. Talvia, sihteeri rouva Elsa Ritala.

Viipurin k.m. yhdistyksessä oli 28 jäsentä. On koonnuttu sunnuntai-iltoina. Iltamia ja juhlia on pidetty 3. Kirjastossa 187 kirjaa. Tuloja oli 1759 mk 20 p., menoja 1062 mk 25 p., säästö 696 mk 95 p. Puheenjohtajana oli hra Arvi Tolpo, sihteerinä Juho Pykäläinen.

Kotkan k.m. yhdistyksessä oli 27 jäsentä. Tuloja oli 214 mk 50 p., menojä 431 mk 25 p., säästö 237 mk 76 p. Puheenjohtajana oli metodisti pastori Väinö Aulanko ja sihteerinä hra Emil Mattila.

Turun k.m. yhdistyksessä oli 75 jäsentä. Kokouksia oli 40, iltamia 5, juhlia 6. Esitelmiä ja puheita 44, hengell. iltamia 1 ja heng. puheita 8. Voimisteluseurassa on 47 jäsentä, raittiusseurassa 55. Kirjastossa on 20 kirjaa. Apurahoina on saatu 3000 mk. Tuloja oli 11,342 mk 2 p., menoja 8,880 mk, säästö 23,634 mk 60 p. Yhdistyksen puheenjohtajana opettaja J. K. Palomaa ja sihteerinä hra E. Savisaari.

Vaasan k.m. yhdistyksessä 27 jäsentä. Kokouksia on

pidetty keskimäärin kerran kuukaudessa paitsi kesällä ei ole koonnuttu. Yhdistyksellä on ompeluseura, joka toimeenpani myyjäiset, joista saatiin 1741 mk 75 p. On pidetty esitelmiä m.m. varjokuvien avulla. Ävikin vanhainkotiä ja Saksan hätäkärsiviä k.m. on avustettu. Tuloja oli 2710 mk 82 p., menoja 1000 mk 10 p. Säästöä 42 8 mk 63 p. „Lesken rovossa“ on 573 mk 45 p. Puheenjohtajana toimi past. K. A. Nyman, sihteerinä sama.

Riihimäen k.m. yhdistyksessä oli 32 jäsentä. Kokouksia pidetty 4 kertaa, joissa ollut ohjelmana sekä omien jäsenien että vierasten suorituksia. Puheenjohtajana toimi Lauri Vainola ja sihteerinä rva Ida Ylén.

Porvoon k.m. yhdistyksellä oli 20 jäsentä. Kokouksia on pidetty joka toinen sunnuntai k.m. koululla. Paitsi yhdistyksen omia jäseniä ovat muutamats k.m. koulun opettajattaret piäneet esitelmiä kokouksissa. Kaksi juhlaa on pidetty: „vanhain k.m. päivänä“ ja „Malmin päivänä“, jolloin on kerätty varoja Ävikin vanhainkodin ja Malmin muistopatsasrahaston hyväksi. Kirjasto on. Tuloja 1491 mk 74 p., menoja 680 mk 60 p. Säästö 811 mk 14 p. „Lesken rovossa“ on 293 mk. 38 p. Puheenjohtajana toimi nti Ellen Carlstedt, sihteerinä nti Alice Westerlund.

Helsingin k.m. yhdistyksessä oli 98 jäsentä. Kokouksia pidettiin joka sunnuntaina paitsi kesällä ei ollut kokouksia. Jokaisessa kokouksessa on ollut ohjelmaa, esitelmiä, puheita, y.m. Yhdistyksellä on shakki-, näytelmä-, urheilu- ja naisosastonsa, jotka pitävät kokouksiaan yhdistyksen huoneustossa viikolla. Ompeluseura toimi syyskaudella ja ompeli joukon vaatteita Saksan kärsiville lapsille. Lahjoituksena sai yhdistys „Syntymäpäivä-lahja“ yhdistykseltä 14,000 mk. käytettäväksi alaikäisten k.m. lasten hyväksi. Valtuusto on antanut 1000 mk., jolla on vuokrattu voimisteluhuoneusto naisjäsenille, kustannettu esitelmiä, varjokuvasarjoja j.n.e. Tuloja oli yhdistyksellä 27,699 mk 59 p., menoja 26,946 mk 78 p. — Yhdistyksen puheenjohtajana toimi hra J. Sundberg ja sihteerinä neiti Signy Heikel.

Taidetta — taidetta.

(Vaikutelma Suomen k. m. liiton vuosikokouksesta Helsingissä maalisk. 23 p.)

Niin, „hiljaisten“ kokouspäivät ovat taas en vuodeksi ohitse ja me kokouksen osanottajat hajautuneina ympäri maata jokapäiväisiin toimiimme.

Nyt, kun jalestäpäin ajattelen kaikkea näkemääni, toivoisin hartaasti, että kuulevat kanssaihmiset ymmärtäisivät meidän „puhettamme“ yhtä hyvin kuin me itse sitä ymmärrämme. Varmaan silloin olisi jäänut lausumatta erään edustajan sanat: „— — ja minä tiedän varmasti, että kuulevat halveksivat kuuromykyä, koska meillä ei ole kuuloa ja puhelajaa. — —“ Juuri tässä kokouksessa olisin toivonut olleen läsnä sellaisia kuulevia, jotka kuuromykistä puhuvat pahaa ja alentavaa vain puhelajan ja kuulon puutteen vuoksi.

He olisivat nähneet, että kuuromykkäkin osaa puhumisen kultaisen taidon — omalla tavallaan. Ja lisäksi he olisivat nähneet, että useimmat kuuromykkät omistavat kyvyn yhdistää *taidetta* jopa jokapäiväiseen keskusteluunkin, mikä kyky monilta kuulevilta puuttuu.

Taidetta —? kysynne.

Niin, viittomakieli on kuuromykälle rajattomain mahdollisuuksien alue. Niinkuin kuuleville soitto, laulu, plastiikka ja kuvaamataiteet tarjoavat laajaa, rajatonta kehittymistilaa, samoin viittomakieli älykään kuuromykän käsissä voi muodostua sellaiseksi taiteeksi, että siitä herkkä vaisto saattaa huomata nuo kaikki edellämäinitut taiteenhaarat. Kesäinen puro talven hangen ja jään alta vapautuneena iloisesti liristen ja välkkyen juoksee uomaansa, herättäen ihmisessä keveän, vapautuneen tunteen. Samoin viittomakieli etevän k. m. puhujan esittämänä aina luo katsojan mieleen kirkkaan kevään tunnelman.

Tuollainen ihmeellinen, kevyt tunne piti minua „kahleissaan“ koko S. K. m. Liiton vuosikokous päivän. Lukemattomat kerrat olen nähnyt viittomista, mutta ei vielä ole sattunut, että siitä olisi päässyt täydelleen lämpenemään. Nyt tuntui kuin äkkiä olisi saanut silmäni auki näkemään, miten rikkaita me kuuromykkät kaikesta huolimatta olemme, kun meillä on viittomakieli, tuhansien tunteitten runollisen herkkä ja vivahtusrikas ilmaisuväline.

Taiteen merkeissä kului koko vuosikokoukselle ja illanvietolle varattu aika. Hra Sundberg puheenjohtajana esitti parastaan viittomisessa. Hienoa, hillittyä, asiallista! Samoin kaikki edustajat ja puheenvuorojen käyttäjät tekivät minkä voivat. Usein sattui, että unohtin esityksen asiallisen puolen kun puhujalavalla oli pastori Nyberg, Porvoon herttainen edustaja, nti Vesterlund, tahi hrat Karilas, Vainola, Nordstedt, Vuokko, jokainen oman viittomatyylinsä omintakeinen edustaja. Kaikki loisteliaita „puhujia“.

Päivän huippukohdaksi muodostui pastori Nybergin esitelmä tanskalaisesta kuvanveistäjästä Bertil Thorvaldsenista (synt. 1770 kuollut 1844). Sananmukaisesti hän loi eteemme maailmankuulun tanskalaisen elämäkerran niin elävänä ja luonnollisena, että aivan hyvin saattoi kuvitella olevansa suuren mestarin mukana milloin vanhassa Tanskassa, milloin laivassa matkalla etelää, taiteitten luvattua kotimaata kohti, tai hänen työhuoneessaan Napolissa ja Roomassa.

Hieno, ehyt tunnelma jäi mieleeni tuosta maailskuun sunnuntaista H:gin K. m. y:ssä. — Useimmin toivoisin saatavan sellaisia tilaisuuksia, missä yhtenä päivänä katsojalle tarjotaan niin paljon kaunista, että sitä nähdessä unohtuvat arkiset huolet ja ihmisen sielu pääsee kohoamaan kauas tuntemattomiin kauneusmaailmoihin, — palatakseen niin rikkaana muistoista, että niitä riittää pitkiksi ajoiksi sekä itselle että muille jaettavaksi.

T:re 30. III. —24.

Tuula.

Jokioisten Pienviljelijäkoulun kesäkurssilaisten opintomatka kesällä v. 1923.

Elokuun 23 p:nä v. 1923 lähdimme me, Jokioisten Pienviljelijäkoulun kotitalous- ja kasvitarkhkurssien oppilaat opintoretkelle. Monet pakkasivat jo edellisenä päivänä tavaransa matkakuntoon, toisten tehdessä sen vasta lähtöpäivänä. — Lähtöpäivän aamu sarasti kirkkaana ja ilomme oli rajaton. Päiväjunaan kiirehdiittiin kampsuinemme ja eväinemme iloisin ja reippain mielin, sillä niinkuin monelle muulle, oli tämä retki meille kahdelle kuuromykällekin ainutlaatuinen.

Junan saavuttua Minkiön pysäkillä, täytimme junavaunun, ja niin alkoi opintoretkemme kahden opettajan johdolla. Nopeasti juna kiidatti meidät, elämänhalua uhkuvan sankan oppilasparven eteenpäin. Ensimmäisenä matkapäivänämme saavuimme Janakkalaan, missä meitä oltiin vastassa. Turengin asemalta meidät johdettiin Ison-Hiiden maatilalle. Siellä saimme osaksemme mitä ystävällisintä vieraanvaraisuutta. Tarjoilun jälkeen meidät opastettiin katsomaan tilan mallikelpoista puutarhaa ja karjakartanoita. Huomiomme karjasuojissa kiintyi erittäin siellä vallitsevaan siisteyteen. Kun poikkesimme ulkopihamaalle, tepasteli meitä vastaan hauska ankka- ja hanhiparvi. Tallissa taas näimme tilan komeat ja hyvin hoidetut hevoset, joille ei meillä ollut mitään suuhun annettavaa; saivat tyytyä taputukseemme.

Päättilän nähtävyyksistä siirryimme katsomaan työväen asunto-oloja, jotka olivat järjestetyt ajanmukaisesti. Siistit asumukset kasvitarkhoineen tekivät miellyttävän vaikutuksen. — Kun odottamaton hämärä yllätti meidät retkeillessämme, niin meidät johdettiin yömajaamme, jossa meille oli varattu hyvät makuutilat, missä uni maistui verrattomalta.

Seuraava aamu koitti yhtä hauskana ja toivottavasti rikkaana. Kun jonkun aikaa vielä „tepastelimme“ makuutiloillamme, tuli ystävällinen tilan haltijatar kutsumaan meidät kahville sekä aterialle. Pian tämän jälkeen opastivat isäntäväkemme ja kotitalousneuvoja meidät katsomaan Hankkijan taimistoja, jossa oli tavaton taimipaljous monenlaisia taimia eri kehitystasasteella. Täältä vietiin meidät erään mummon hauskan näköiselle asumukselle, jota ympäröi pieni, soma kasvitarha. Tämän oli mummo itse järjestänyt; istuttanut ja kasvattanut puut ja pensaat, jotka olivat tulvillaan marjoja. Saimme myös käydä katsomassa Turengin ajanmukaista meijeriä. Näimme siellä m.m. voinvalmistusta ja maidonsterilisointia. Vielä loppujen lopuksi tarjottiin meille Turengin seurojen talossa „Kumolassa“ hyvältä maistuvat lähtökahvit. Janakkalan jätimme kiitollisina osaksemme tulleesta ystävällisyydestä ja vieraanvaraisuudesta.

Turengista suuntasimme matkamme Hämeen-

linnaan. Pian juna saattoikin iloisen joukkomme perille. Olihan täälläkin monelle uutta nähtävää. Kortteerin etsittyämme ja saatuaamme, kävimme katsomassa kaupungin historiallista museota, mikä oli uutuus monelle meistä. Pääsimme myös katsomaan *Wetterhoffin* työkoulua. Siellä saimme nähdä monimutkaisia kangaspuita ja monenmoisia kankaita. — Pari tuntia annettiin meille vapaata aikaa, jonka moni vietti kaupanteolla.

Määrättyä aikana jatkoimme taas matkaa *Leppaan puutarhaopistolle*. Tämä matka oli tehtävä laivalla. Kovin hauska olikin meistä keinuella siniaaltoilla ja katsella ennen näkemätömiä kauniita maisemia. Laivamme saapuessa laiturille oli ylipuutarhuri meitä vastassa, joka sittemmin kuljetti meitä näkemään opiston monipuolisen puutarhatyön tuloksia kasvihuoneissa ja puutarhamailta. Saimme eräässä säilytyshuoneessa maistaa puutarhamansikoitakin ja puutarhamailta taas erilaisia pensasmarjoja. — Hämärä yllätti meidät nytkin liian varhain, sillä kaisomista oli paljo. Mutta olipa iltakin meille tervetullut, jolloin pääsimme siellä jonkinlaiseen illanviettoon.

Hauskasti kului ilta, samoin yökin, jolloin unemme oli verraton.

Seuraavana aamuna varhain kävimme katsomassa *Suuntaan* kartanon komeaa navettaa, jonne kahdella veneellä soudimme joen poikki. Navettaa saimme katsella ihmetellen sen suurenmoisia sisuksia ja navetta itse oli kuin linna. Täältä oli kiirehdittävä jälleen laivaan, jolla pääsimme *Hattulaan*. Siellä saimme niin ulkoa kuin sisältäkin kummastellen katsella katolisajan vanhaa kirkkoa. Poikkesimme *Alhaisten* kartanoon, missä suurenmoinen mansikkaviljely herätti huomiotamme. Täältä saimme kukin lähtiessämme täysinäisen mansikka-astian. Hyvältä maistuivat mansikat odotellessamme Mierolan rannassa laivaa. Niin pian kuin laiva saapui rantaan, täytimme sen „reunoja myöten“. Matkamme määrä oli nyt *Karlberg—Aulanko*, jonne oli ainoastaan lyhyt laivamatka. Mutta ei meistä monikaan olisi tahtonut niin pian poistua laivasta, jossa oli olo verraton tyyneillä vesillä.

Karlberg—Aulanko on ihana paikka. Melkein oli hukkua sen kauneuteen. Olipa täällä kuvaamaton määrä nähtävyyksiä! Mainitsen vain, että esim. kasvihuoneitten herkulliset hedelmät makuasteja kiihottivat. Puistot kukkineen oli kuin satua ensikertalaisen mielessä. — Sitten aloitimme kapuamisen Aulangon kukkulalle. Takkimme jätimme kartanon vaunuvaajan hienoihin „kieseihin“. Useat riisuivat kenkänsäkin. Vuorelle nousu alkoi tuntua loppumattomalta ja vielä oli korkeaan Kraniittitorniin kiipeäminen suoritettava. Viimein pääsimme huipulle astuttuamme satoja portaita ylöspäin. Täälläkin yllätti meitä ihana näky. Täällä saimme nähdä osan kaunista Hämeen luontoa niin kauaksi kuin silmä kantoi. Kun olimme huipulla viettäneet pienen lepo hetken, niin alkoi

alaslaskeutuminen „Karhunluolaan“ asti, eli 587 porrasta alaspäin. Ei ollut minusta alaslaskeutuminen mieluista, minä kun olisin tahtonut vielä ylemmäksi, aina pilviin asti! Tämä oli jo viimeinen paikka, jonne matkamme suuntautui. Illalla oli jälleen palattava Hämeenlinnaan, jossa yövyimme jo tutussa „kortteerissamme“. Seuraavana aamuna eli matkamme neljäntenä päivänä, palašimme suoraan takaisin koulullemme. Siellä meitä odotti valmis päivällinen, joka maistui kuin ehkä paremmalta kuin milloinkaan ennen.

Niin, tällainen oli opintoretkemme kulku. Kiitohisin mielin saan muistella opintomatkaamme. Siellä heräsin kuin unesta. Sain nähdä paljo ennen näkemätöntä ja tuntematonta, hyödyllistä ja opettavaista. Sain nähdä maastamme ja olojamme laajemmalti kuin kotitanhuita. Olen myös hyvin kiitollinen siitä, että koulun puolesta oli kaikki ilmaista, joten jokaisella oppilaalla oli tilaisuus olla mukana. Jättihän tämä retki minulle ihanan ja ainutlaatuisen muiston.

Impi Jokinen.

Kertomus Tampereen Kuuromykkäinyhdistyksen toiminnasta v. 1898—1923.

Jatkoa.

Näissä yhdistyksen sunnuntaikokouksissa on pohdittu sen lisäksi kaikkia sen juoksevia asioita ja ratkaistu yhdistyselämää koskevia kysymyksiä. Joskus on keskusteltu myöskin laajempikantoisista kysymyksistä, kuten yleisen sairaus- ja hautausapukassan perustamisesta kuuromykkille (v. 1913) sekä kahden uuden matkapapin asettamisesta kuuromykkille (v. 1917). Viimemainittu keskustelukysymys siirrettiin Tampereelta Kuuromykkäin Liiton vuosikokoukseen, josta se joutui Kirkolliskokoukseen. Seurauksena oli, että tämän Tampereen k. m. yhdistyksen herättämän kysymyksen johdosta aikanaan Savonlinnan ja Kuopion hiippakunnat saivat omat matkapapinsa kuuromykkäin sielunhoitoa varten. Laaja keskustelu sukeutui myöskin yhdistyksen uusien sääntöjen johdosta v. 1919.

b) Sanomalehdet ja kirjasto.

Jo heti kun yhdistys aloitti toimintansa v. 1907 omassa huoneustossa, tilattiin sinne eräitä kuva- ja sanomalehtiä ja pienempiä aikakauskirjoja. Näitä yhdistyksen jäsenet ahkerasti ovat viljelleet kokouksissa käydessään. Osa sanomalehdistä on saatu ilmaiseksikin.

Yhdistyksen perustettiin oma kirjasto v. 1912 varoilla, jotka yhdistys »Malmin päivänä», helmikuun 12 p:nä sai Liiton keskushallitukselta lahjaksi tätä tarkoitusta varten. V. 1915 uusittiin kirjastoa tuntuvasti. Uusien kirjojen ostoa varten valittiin toimikunta, johon kuuluivat professorin rouva *Anna Heikinheimo*, kansakoulunopettaja *K. J. Saarinen* sekä yhdistyksen jäsenet *J. Toppila* ja *Otto Toukola*. V. 1919 myönnettiin myös varoja yhdistyksen rahastosta kirjaston kartuttamiseksi. Alkupuolella viljeltiin kirjastoa verrattain runsaasti. Mutta viime vuosina on kirjojen lainaaminen tuntuvasti vähentynyt. Siihen on luultavasti vaikuttanut se, ettei

yhdistyksellä nykyisin ole omaa huoneustoa, jossa kirjasto alati olisi nähtävänä ja käytettävänä. Kirjakaappi on täytynyt sijoittaa erään jäsenen yksityisasuntoon.

c) Yleinen kuuromykkäin kokous v. 1908.

Erittäin merkittävä tapaus heti yhdistyselämän alkutaipaleella oli Suomen Kuuromykkäin Liiton toimeenpanema yleinen kuuromykkäin kokous Tampereella kesäkuun 7—8 p:nä v. 1908. Yhdistyksen kokoukseen toukokuun 10 p:nä saapui toimittaja Julius Hirn, kuuromykkäin Liiton puheenjohtaja. Aluksi esitelmöi hän laajasti yleensä kuuromykkäin haastuksista Suomessa ja muualla maailmassa. Tämän jälkeen ilmoitti hän kokouksessa oleville 19 yhdistyksen jäsenille Liiton keskushallituksen päättäneen viettää Liiton sääntöjenmukaisen yleisen k. m. kokouksen Tampereella kesäk. 7—8 päivinä, helluntaipäivinä. Läsna-olevat ottivat ilmoituksen mielenkiinnolla vastaan ja valittiin heti 5-henkinen toimikunta asiaa ajamaan. Sen lisäksi päätettiin pyytää sopiviksi tunnettuja kuulevia avuksi näin suurisuuntaisen yrityksen onnistumiseksi. Kevään kuluessa valmistuttiin innolla tulevaan kokoukseen vastaantamaan. Kokouksen henkisen ohjelman valmistamiseen ei tamperelaisen tarvinnut sanottavasti kahtoa; se valmistettiin Helsingistä käsin. Mutta sitä enemmän puuhaa tuotti kokouksen käytännöllinen järjestely: kokoushuoneuston, asuntojen, ruokatarjoilun hankkiminen. Niissä puuhissa sai äskenmainittu toimikunta ja varsinkin puheenjohtaja Evert Talvia yllin-kyllin ponnistella voimiaan. —

Kokoukseen saapui 142 osanottajaa. Kokouspaikaksi oli Tampereen kansakoulujen johtokunta luovuttanut n. s. Johanneksen kansakoulun. Kokouksen ohjelmassa oli K. m. Liiton vuosikokous vaaleineen, jumalanpalvelus, esitelmää, keskustelua k. m. valistusrinnoista, huvimatka Sotkanvirralle, käyntieä ammatinäyttelyssä ja kuuluisassa Johanneksen kirkossa. Kokous oli pirteä ja virkistävää. Tampereen nuori k. m. yhdistys oli sen järjestämisessä hyvin onnistunut.

d) Piirikokouksia ja esitelmäpäivät.

Yhdistys on toimeenpannut kolme kertaa n. s. *piirikokouksia*. Ensimmäinen pidettiin toukokuun 26 p. 1912, jossa pääesitelmäsihtäjä oli Liiton lähettämä hra E. Karilas Helsingistä.

Toinen piirikokous oli K. O. Malmin 50:nä kuolinpäivänä kesäk. 8 p. 1913, jolloin hra Karilas taaskin esitelmöi m. m. terveydenhoidosta, kotitaiteesta y. m. Myöskin muisteltiin maamme ensimmäistä kuuromykkäin opettajaa K. O. Malmia, jonka rintakuva silloin paljastettiin yhdistyksen huoneustossa.

Kolmas piirikokous järjestettiin elokuun 8—10 p:nä v. 1919. Pääesitelmäsihtäjinä olivat herrat E. Karilas Helsingistä ja E. Savisaari Turusta. Korkein osanottajain lukumäärä on ollut 75.

Esitelmäpäivät toimeenpani yhdistys syyskuun 24—25 p:nä v. 1921, ensimmäiset laatuaan maassamme. Niihin oli saapunut Tampereelta ja maaseudulta lähipitäjistä yhteensä 80 osanottajaa. Esitelmää pitivät k. m. opettajat J. K. Palomaa Turusta (Kieltolaki. K. O. Malmin ensimmäinen koulu Turussa. Piispa K. H. Alopaus.), E. Ahola Mikkeliästä (Tottumukset. Säästäväisyys. Suomen kansan sitkeydestä.) ja pastori H. Nyberg Helsingistä (Ison vihan aika Suomessa I, II, III. Oikeasta sivistyksestä). Sen lisäksi pitivät samat henkilöt vielä lyhyempiä puheita esitelmäpäiväin alussa ja lopussa. Läsna-olijat olivat erittäin innostuneita ja kiitollisia saaduista opetuksista ja uusista ajatuksista.

Esitelmäpäivät v. 1921

e) Lausuntokilpailut

toimeenpantiin yhdistyksessä v. 1917. Siihen ottivat yhdistyksen jäsenet runsaslukuisesti osaa. Pastori Nyberg oli jakanut osanottajille lausuntotehtävät. Palkintotuomareina toimivat paitsi pastori Nybergiä neiti Aino Länkelä, rehtori Kaarlo Länkelä ja opettaja K. J. Saari-nen. Palkinnoiksi jaettiin hyvää kirjallisuutta.

f) Kotiopintoja

on yhdistys järjestänyt kaksi kertaa v. 1920 ja 1923, kumpaisekin past. Nybergin johdolla. Edellisellä kerralla oli osanottajia ilahduttavan monta. Luettiin ja tutkittiin osia M. Telan kotiopintokirjasta »Isien töitä». Jälkinäisiin kotiopintokursseihin otti osaa vain 8 yhdistyksen naisjäsentä. Luettavana oli past. Nybergin kuuromykkäin kotiopintoja varten laatima kirjanen »J. V. Snellmanin elämä».

g) Juhlia

Yhdistyksessä on säännöllisesti vuosittain vietetty juhlatilaisuuksia erinäisinä merkkipäivinä. Niinpä jo v. 1910 vietettiin ensimmäinen *joulujuhla* runsain ohjelmalla, jossa m. m. oli Siiri Talvian pitämä joulupuhe, Ida Viljavuon esittämä kertomus ja runo, 3 pikkua kuval-maa, vapaata tarjoilua ja leikkiä. Tästä alkaen joulujuhlan vietto on tullut tavaksi, jota vuosittain on noudatettu.

Muista säännöllisesti uusiintuvista juhlista mainittakoon »Malmin päivä» helmikuun 12:nä (ensi kerran v. 1911), »Runebergin päivä» helmik. 5:nä ja Kalevalajuhla helmikuun 28:nä. — Vapunpäivänä on myös tavallisesti pidetty pieni kevätjuhla, m. m. v. 1915 annettiin juhlassa kertyneet tulot Belgian maailman sodan johdosta hättääkärsivien kuuromykkäin hyväksi.

Pyhäinmiesten päivänä vietetään kirkkojuhlan yhteydessä n. s. »vanhain kuuromykkäin päivää» juhllisuudella, jonka tulot annetaan Ävikissä sijaitsevan kuuromykkäinaisten vanhainkodin hyväksi. Vuosien kuluessa on mainittu koti Tampereella kertyneistä lahjoista saanut aika sievän avustuksen. Mainita sopii, että yhdistys m. m. v. 1914 kodin alkaessa toimintaansa valmisti ja lahjoitti sille 40 lakanaa ja 40 tyynyinpäällistä.

Vuodesta 1920 alkaen on yhdistyksessä vietetty »Äitien päivää» juhllisesti toukokuussa.

Huvimatkoista sopii mainita v. 1910 kesällä tehty Suinulaan Ida Viljavuon kotiin, v. 1914 25. 7. Ylöjärvelle Kalle Koivulan kauniiseen taloon ja v. 1922 7. 7. Lie-lahteen porilaisen kuoron, neiti Ina Nordlundin luo.

Uskonnollinen ja siveellinen toiminta.

Tampereen k. m. yhdistyksen toiminta on kauttaaltaan ollut vakavahenkistä. Ohjelmassa on kyllä ollut runsaasti tilaa isänmaallisilla, yleishyödyllisillä, huvittavilla ja leikkisilläkin harrastuksilla. Mutta siinä on ollut myös vallan huomattava tila uskonnollisella toiminnalla. Yhdistyksellä on ollut onni saada piiriinsä silloin tällöin kuulevia henkilöitä, joilla on ollut halua valaista jäsenille hengellisen ja siveellisen elämän tärkeyttä, kirkastaa heille ijäisyyskysymyksiä. Niinpä esim. v. 1914 ilmestyi yhdistyksen piiriin professorin rouva *Anna Heikinheimo*. Hän uhrasi tuntuvasti paljon aikaa ja voimaa käymällä niin usein kuin kotitehtäviinään pääsi kuuromykkäin kokouksissa. Sivistyneen ja uskonnollisen henkilön jo pelkkä läsnäolo vaikuttaa arvaamattoman paljon herkkätunteisiin kuuromykkäin. Sen lisäksi hankki rouva Heikinheimo seurustelemalla kuuromykkien kanssa itselleen taidon keskustella kuuromykkien kanssa ei vain suulla, vaan myös somilla ja viittomilla.

Niinpä saattoi hän esittää kuuromykkille uskonnollisissa loppiais kiertomuksissa (esim. kreivi Zinzendorfista) sekä hartauspuheita. Muodostipa rouva *H. raamattupiirinkin* yhdistyksen naisjäsenten keskuuteen, joka toimi siunaukseksi osanottajille.

Syvästi surivat Tampereen kuuromykkät kun rouva Heikinheimo jo v. 1916 siirtyi pois palkkakunnalta Helsinkiin, joten raamattupiiri kuten hänen käyntinsä yhdistyksessä yleensäkin lakkasivat. Mutta vielä jälkeenkänpäin Tampereen ohi matkustaessaan on rouva *H.* silloin tällöin poikennut ystäviinsä luona ja silloin on raamattupiiriin taas kokoontunut. Vain se, joka tietää miten henkisesti köyhää ylimalkaan kuuromykkäin elämä on tietää mikä «kosteikko erämaassa» tuollainen ohimatkalla pidetty raamattupiiri voi olla. Tampereen kuuromykkät tuntevat syvästi kiitollisuutta rouva Heikinheimoa kohtaan siitä, mitä hän heille on ollut.

Tilapäisiä hartaushetkiä ovat yhdistyksessä pitäneet myöskin ohimatkastaan kuuromykkäin opettajattareit *Lovisa Sahlberg* Turusta v. 1920, joka 80 vuotiaana tahtoi vielä käydä tervehtimässä k. m. ja entisiä oppilaitaan. Pietarsaaren k. m. koulun johtajatar neiti *Maria Kahelin* on myöskin ohimatkastaan pitänyt hartauspuheita v. 1915, 1920 ja 1921, samoin opettajattaret *N. Helsingius* ja *Anna Nyström* kesällä v. 1923. Tampereen kirkkoherra rov. *Walli* on ainakin kerran pitänyt hengellisen puheen tulkin avulla yhdistyksessä. Kerran vieraili ruotsinmaalainen kuuromykkäin matkapappi, pastori *Joel Lodin* yhdistyksessä. Tampereen *Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys* on kiinnittänyt huomionsa yhdistyksen toimintaan. Joka vuosi on se kutsunut Tampereen k. m. kirkkopäiville kokoontuneet kuuromykkät pyhäinmiesten päivänä huoneustonsa Emaukseen, jossa vapaan kahvintarjoilun ohessa on ollut hengellistä ohjelmaa. Tämän yhdistyksen piiristä ovat kuuromykkät saaneet ystäviä varsinkin rehtorin rouva *Sofia Länkelän*, joka esim. on tuntuvasti avustanut k. mykkiä heidän myyjäisiään järjestäessä, sekä neiti *Aino Länkelän*, joka useita kertoja tulkin avulla on pitänyt kuuromykkille uskonnollisia puheita ja esittänyt heille kauniita kertomuksia.

Viettäessään 20 vuotisjuhlaansa kutsuikin k. m. yhdistys joukon Tampereen N.N.K.Y.läisiä juhlansa, jossa tulkittiin kuuromykkäin kiitollisuutta näille uskollisille ystävilleen.

Varsinaisen hengellisen ja siveellisen työn yhdistyksen keskuudessa on suorittanut luonnollisesti kuuromykkäin oma matkapappi. Vuodesta 1908 saakka, jolloin Suomen kuuromykkät saivat omat sielunhoitajansa, on matkapappi vierailut Tampereella säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä, joskus useamminkin, sekä viipynyt siellä useampia päiviä kerrallaan. Näissä tilaisuuksissa on pidetty hartaushetkiä yhdistyksen ja Emauksen huoneustoissa, ehtoollisjuhlapalveluksia Tampereen vanhassa kirkossa, toimitettu papillisia toimituk-

sia, käyty jäsenten kodeissa j. n. e. Erityisesti ovat syksyisin, pyhäinmiestenpäivän aikana pidetyillä kokouksilla ollut juhlallisempi leima. Ne on koetettu muodostaa eräänlaisiksi kuuromykkäin «kirkkopäiviksi», jolloin kuuroja lähiseudultakin runsaasti saapuu Tampereelle. Juuri näihin kirkkopäiviin on liitetty ehtoollisella käynti, vierailut N.N.K.Y:ssä, käyntejä Tyttölyseon kokouksiin tutustumassa, vanhojen kuuromykkäin päivien vietto, »Lesken ropo» säästölaattikkojen avaaminen j. n. e.

Varsinaisesti uskonnollisten puheitten ja saarnojen ohessa on matkapappi pitänyt joukon yleisivistäviä esitelmiä ja esitelmäsarjoja, kuten esim. keuhkotaudista, raittiuden alalta, Suomen historian alalta, Elias Lönnrotista, J. V. Snellmanista, Uno Cygnacuksesta, Piispa Henrikistä, Petsamosta, Kalevalasta, Viron maasta ja historiasta, Viron kuuromykkistä, siveydestä j. n. e.

Huoneusto.

Yhdistyksen toiminta on sangen läheisesti riippunut huoneusto-oloista. Toiminta on ollut vilkkaampaa ja monipuolisempaa niinkauan kun yhdistyksellä on ollut oma, rauhallinen ja viihtyisä huoneusto. Tilapäisissä huoneustoissa majaillessaan on yhdistys elänyt laimeampaa elämää. Yleensä voimme sanoa, että Tampereen k. m. yhdistyksen työtä on häirinnyt liian tiheät huoneustovaihdokset.

Yhdistyksen vuokraamassa ensimmäisessä huoneustossa Helinin talon kellarikerroksessa ei viihdytty kuin vuosi. Se oli pieni, ahdas ja epäterveellinen. Jo v. 1908 i. 10. muutettiin uuteen huoneustoon Tammelan Puistokadun n:o 31:ssä. Sielläkään ei kauan tultu toimeen. Jo seuraavana syksynä siirryttiin Kytälänkadun n:o 15. Tästä huoneustosta muutettiin syksyllä v. 1914 suureen, kuniiseen saliin Pellavatehtaan kadulle n:o 33. Vuonna 1916 siirryttiin Sukkavartaankadulle n:o 8, jossa saatiin sievä ja tarkoituksenmukainen huone käytettäväksi. Siinä viihdyttiin hyvin aina kevääseen 1918, jolloin suunnattomasti kohonneen vuokran takia täytyi taas lähteä pois. Ajaksi jäi yhdistys silloin huoneustoa vaille, kunneikka joulukuussa v. 1918 saatiin taas ikävä, ahdas ja sähkövaloa vailla oleva huone Puuvillatehtaan kadun n:o 6:ssa. Siitäkin jouduttiin pois jo v. 1919 keväällä. Ja siitä saakka on yhdistys kitunut huoneuston puutetta. Yleisesti tunnetun huoneustopulan ja luonnottoman korkeitten vuokrain takia ei yhdistyksellä lieneäkään toiveita pitkin aikoihin saada kattoa päänsä päälle.

Syksyllä v. 1919 ja keväällä v. 1920 sai yhdistys pitää kokouksiaan keskiviikkoisin klo 7—9 ja joskus sattumalta sunnuntaisin N.N.K.Y:n huoneustossa Emauksessa. V. 1920—22 kokoontuttiin »Helinin koululla» Kytälänkadun n:o 8:ssa. Syksystä 1922 on saatu sunnuntaisin kokoontua Johanneksen kansakoululla. Eriytistä kiitosta ansaitsee Tampereen kaupungin kansakoulujen johtokunta, kun se maksutta on luovuttanut kouluhuoneustojaan kuuromykkäin käytettäväksi kokouksiaan varten. Tämä onni on yhdistyksellä ollut jo perustamisestaan saakka. Mutta häiritsevästi on alitui- nen huoneustomuutos ja nyt lopullinen huoneen puute vaikuttanut yhdistyksen toimintaan. Voi aavistaa mitä huolta johtokunnalle ja varsinkin sen puheenjohtajalle on tuottanut kun on pitänyt alituisesti etsiä, mihin kokoontumaan pääsisi. Yhdistyksen irtaimisto on sen kodittomuuden aikana ollut sijoitettu osittain makasiineihin, osittain yhdistyksen jäsenten yksityisasuntoihin.

Taloudellinen tila.

Yhdistys on saanut tarvittavat varansa jäsenmaksuista, valtuuston ja säästöpankin myöntämistä voittovaroista, sekä myyjäisistä, joita yhdistyksen ompelu- ja osittain myös miesjäsenen työseura ovat toimeenpant. Heti yhdistyksen viroista undetaan henkin v. 1907 myönsi kaupungin valtuusto sille 300 markan suuruisen avustuksen perustamiskustannuksiin. (Jark.)

URHEILUOSASTO

Kuuromykkäin Urheiluliiton toimintakertomus v. 1923.

Kuuromykkäin Urheiluliiton toiminta kuluneena vuotena on ollut verrattain vilkasta. Verratessa toimintaa edelliseen vuoteen, on edistysaskel silmiinpistävän suuri. Tähän vaikuttamassa on osaltaan kyllä ollut juuri viime vuodeksi sattunut Suomen K.m. Liiton yleinen kokous, jonka yhteydessä vanhan tavan mukaan pidettiin myös urheilujuhlat. Mutta suurin ansio lankeaa etupäässä sille ajatukselle, jonka toteuttamisen Liittohallitus on ottanut päämääräkseen, että KUL:n on on omasta keskuudestaan kasvatettava ja kehitettävä itselleen toiminta- ja järjestelykykyinen palkintotuomari ja toimihenkilökunta. Sen lisäksi on Liittohallitus entistä suuremmassa määrin ottanut asiakseen tukea liiton alaisten seurain toimintaa sekä aineellisesti, että järjestämällä neuvontamatkoja. Ainakin Tampereelle, Jyväskylään ja Mikkeliin on matkoja järjestetty, sekä Kymenlaakson „Tähdelle“ myönnetty Smk 300: — suuruisen apuraha. Myöskin k.m. kouluihin on KUL ulottanut toimintansa. Vuoden kuluessa on maamme k.m. koulujen voimistelun opettajille lähetetty kiertokirjeitä, joissa heitä on pyydetty huolehtimaan siitä, että maassamme yleisen harrastuksen ja myötätunnon saavuttanut poikaurheilu, saisi myös k.m. kouluissa sen erikoisaseman joka sille nuorten, kehitysiässä olevain poikain kasvatusvälineenä kuuluu. — Nyt kouluihmissä olevista vesoista toivoo KUL itselleen vastaisuudessa voimakasta ja rohkeata urheilijajoukkoa.

Valtion Urheilulautakunnalta on KUL saanut vastaanottaa Smk 5.000: — suuruisen apurahan toimintansa tukemiseksi.

Sitäpaitsi ovat tunnetut suomalaiset urheiluliikkeet: Oy. Urheilutarpeita ja Suomen Urheiluaite Oy, osoittaneet Liitolle erikoista huomaavaisuutta lahjoittamalla Liiton kautta maamme k.m. urheiluseuroille urheiluvälineitä ja viimeksi mainittu liike vielä lisäksi myöntänyt 10 % alennuksen Liiton jäsenille, kun alennusta pyydettyäessä näytetään jäsenkorttia.

KUL:n hiihtomestaruuskilpailut järjesti Tampereen Kuuromykkä-Urheilijat 15. II. Tampereella. Nämä kilpailut olivat siitä merkittävämmät edellisiä, että niissä joka matkalla saatiin parempia aikoja kuin aikaisemmissa k.m. kilpailuissa osottaen, että hiihtourheilu jo on saavuttanut meidän keskuudessamme vakintuneen aseman.

Mikkelissä 23. VI. järjestettiin sitten KUL:n tähän asti suurimmat urheilujuhlat, (lukuunottamatta ehkä Pohjoism. kisoja 1921). Kilpailut osoittivat että myös kesäurheilussa KUL:lla vankka miehistö. Kilpailijoita oli paljon ja keskitaso paljon yläpuolella sen mitä se oli 1920 Jyväskylän juhlilla. Oli mielenkiintoista tehdä vertailuja molempain juhla-erien välillä. 1920 oli urheilijain keskitaso jokseenkin sillä rajalla missä tämän vuoden kilpailuissa alintaso

Totta kyllä että nyt oli karsintakilpailujen avulla kulta-

kin seudulta valittu vain parhaat miehet, mutta heidän lukumääränsä jo ylitti Jyväskylän kilpailujen osanottajamäärän. Tämä seikka selvimmin osoittaa KUL:n tarpeellisuutta maamme kuuromykkä urheilun vaalijana. — Järjestys, josta ei Jyväskylässä voinut puhuaakaan, oli näissä kisoissa moitteeton. Uutuutena voidaan mainita naisten 4 x 100 m viestinuoksu.

Näissä kilpailuissa valittiin samalla edustajat, elokuussa Göteborgissa pidettäväksi ajottuihin Pohjoismaisiin k.m. kilpailuihin, mutta aivan viimehetkellä saapui Ruotsista masentava tieto että kilpailut on täytynyt peruuttaa syystä, ettei Ruotsin valtio ole katsonut hyväksi myöntää kilpailujen toimeenpanoa varten anottua apurahaa. Matkakassan kartuttamiseksi on Liittohallitus uutterasti ja vaivojaan säästämättä ponnistellut. Lukuista iltamia on pidetty ja kaikin mahdollisin keinoin toimittu toivotun tuloksen saavuttamiseksi. — Nyt siirtyvät varat Trondhjemin matkaa varten. Toivottavasti poikamme täyttävät ne toiveet mitkä heihin on asetettu. Huomautettakoon vielä että KUL on saanut kutsuja Berliinin kansainvälisiin k.m. kilpailuihin sekä Pariisiin k.m. Olympialaisiin 1924.

Korvaamattoman tappion sai KUL kärsiä keväällä jolloin äkkiä levisi tieto, että maamme monipuolisien k.m. urheilijain Toivo Helminen oli tapaturmaisesti kuollut. Rautatiejuna katkaisi säälimättä nuoren, paljon lupaavan elämän.

Liittohallituksen kehoituksesta ovat seurat jättäneet sääntönsä Sosialihallituksen rekisteröitäväksi. Yksi uusi seura on liittynyt Liittoon: Jyväskylän Kuuromykkä-Urheilijat.

Liiton kolmivuotiskokous, joka samalla oli ensimmäinen liittokokous, pidettiin H:igissä 31. 3. — 23. Samaan yhteyteen oli järjestetty erittäin onnistuneet esitelmäpäivät aikaisemmin ajottujen palkintotuomarikurssien tilalle, jotka voittamattomain esteitten vuoksi oli peruutettava. — Toimitetussa hallituksen vaalissa tulivat valituiksi herrat Eino Karilas puheenjohtajaksi sekä O. Wetzell, S. Vuokko, V. Salovaara ja V. Salomaa. Liittohallitus on kokoontunut 10 kertaa ja Liittoneuvosto 3.

Liiton jäsenmäärä on ollut 230, niistä perustajajäseniä 18, vakinaisjäseniä 32 ja vuosijäseniä 180.

Yhteenveto tuloista ja menoista v. 1923.

Tuloja:

Säästö v:ltä 1922.....	623: 05
Korkoja yhteensä.....	519: 82
Valtioapua.....	5,000: —
Jäsemaksuja.....	1,726: —
Sekalaisia tuloja.....	345: —
Kerätty kunnia-palkintotilille.....	1,010: —
Saatu matkarahaston tilille.....	5,271: 25

Smk 14,495: 12

Menoja:

Toimistohuoneen vuokra.....	1,000: —
K.m. lehden urheiluosastosta.....	800: —
Matkakorvausta seurojen edustajille.....	585: 50
Palkkiot.....	600: —
Muita menoja.....	2,419: 25
Urheilurahasto.....	1,356: 70
Säästö v:lle 1924.....	7,733: 67

Smk 14,495: 12

Liiton omaisuus 31. XII. 23.

Varat

Rahaa kassassa	432: 50
Pankkitilillä	1,019: 92
Matkarahaston tilillä	5,271: 25
Kunniapalkintotilillä	1,010: —
Urheilurahastossa	2,454: 91
S. Urheiluaite Oy:n osakkeissa	1,030: —
	Smk 11,218: 58

Allekirjoittaneet, jotka ovat valitut tarkastamaan Kuuro-mykkäin Urheiluliiton tilejä vuodelta 1923, ovat suorittaneet tämän tehtävän, eivätkä ole havainneet syytä muistutuksiin, jonka tähden esitämme täydellistä vastuuvapautta.

Helsingissä, tammikuun 27 p:nä 1924.

Lauri Vainola.

Aug. Edv. Virtanen.

Lyhyt yhteenveto KUL:n alaisten seurojen vuosikertomuksista.

Helsingin Kuuromykkäin Voimistelu- ja Urheiluseura:

1 iltama, 1 juhla, 4 johtokunnankokousta, 7 kilpailua, 4 retkeilyä, voimisteluharjoituksia naisille syystoimintakauden aikana ja 4 urheilulehtä. Jäsenluku: 56, 36 miestä ja 18 naista. Lahjoitus: urheiluvälineitä. Seuran tulot 7,372: 02, menot 2,606: 50, sekä säästö 4,765: 52. Puheenjohtaja: S. Vuokko, puoleikkaaja; sihteeri: A. Koivunen, kirjansitoja; rahastonhoitaja: V. Salovaara, kirjansitoja.

Turun Kuuromykkäin Urheiluseura „Valpas“: 3 jäsenkokousta, 3 iltamaa, 2 juhlaa, 9 johtokunnankokousta, 5 kilpailua, ja 3 urheilulehtä. Jäsenluku: 47, 33 miestä ja 14 naista. Seuran tulot 3,277: 37, menot 2,269: 45 sekä säästö 1,007: 92. Puheenjohtaja: B. Kaski, puuseppä; sihteeri ja rahastonhoitaja: Elias Savisaari, räätäli.

Tampereen Kuuromykkä-Urheilijat: 3 jäsenkokousta, 2 johtokunnankokousta, 1 kilpailu ja 5 iltamaa. Jäsenluku: 12 miestä. Seuran tulot 2,570: 60, menot 1,625: 20 sekä säästö 945: 40. Puheenjohtaja, sihteeri ja rahastonhoitaja: M. Mikkolainen, jalkinehtaalainen.

Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat: 2 jäsenkokousta, 1 iltama, 2 juhlaa, 6 johtokunnankokousta, 2 kilpailua, 1 retkeily ja 1 urheilulehti. Jäsenluku: 23, 11 miestä ja 12 naista. Lahjoitus: työntökuula. Seuran tulot 1,686: 94, menot 735: 50 sekä säästö 951: 44. Puheenjohtaja: A. Jokelainen, kirjaltaja; sihteeri: A. Hartikainen, suutari; rahastonhoitaja: R. Pitkänen, kirjaltaja.

Kymnitaakson Kuuromykkäin Urheiluseura „Tahti“: 1 jäsenkokous, 5 iltamaa, 1 johtokunnankokous, ja 1 kilpailu. Jäsenluku: 46, 28 miestä ja 18 naista. Seuran tulot 6,037: 60, menot 5,727: 15 sekä 310: 45. Apuraha: 300 mk KUL:ta. Puheenjohtaja: V. Sihvola, talollinen; sihteeri: E. Mattila, halkaisusahuri; rahastonhoitaja: O. Liikkanen, halkaisusahuri.

Viipurin Kuuromykkä-Urheilijat: 9 jäsenkokousta, 9 iltamaa, 1 kesäjuhla, 6 johtokunnankokousta, 3 kilpailua, 3 retkeilyä ja 2 lehtä. Lahjoitus: hyppyseiväs. Seuran tulot 24,196: 90, menot 14,144: — sekä säästö 10,052: 90. Puheenjohtaja: Hj. Lovén, suutari; sihteeri ja rahastonhoitaja: A. Suikkanen, kirjansitoja.

Tampereen Kuuromykkänaisten Hihtoseura „Lumi-tahti“: 1 jäsenkokous, 3 iltamaa, 3 johtokunnankokousta,

1 kilpailu, 1 retkeily ja 1 urheilulehti. Jäsenluku: 22 naista. Seuran tulot 1,074: 86, menot 533: 10 sekä säästö 541: 76. Puheenjohtaja ja rahastonhoitaja: Sofia Helminen, rouva; sihteeri: Fanny Granfors, jalkinehtaalainen.

Jyväskylän Kuuromykkä-Urheilijat: 4 jäsenkokousta, 6 johtokunnankokousta, 1 kilpailu ja lahjoitus: työntökuula. Seuran jäsenluku: 18, 10 miestä ja 8 naista. Seuran tulot 1377: 24, menot 313: 50 sekä säästö 1,063: 74. Puheenjohtaja: J. Toppila, suutari; sihteeri: Alma Sundvall, ompelija; rahastonhoitaja: Lahja Kuukkanen-Olander, rouva.

Helsingissä, maaliskuulla 1924.

Liittohallitus.

Hihtourheilu kuuromykkäin-kouluissamme.

Suurena syynä hihtourheilun laimenteen ainakin Jyväskylän k.m. koulussa ja muissakin kouluissa on ollut suksien puute ja siihen taas on ollut syynä valtion myöntämien varojen niukkuus. Tunnettuahan on, että useimmat oppilaistamme ovat varattomista kodeista, jotka eivät ole voineet varustaa lapsiaan edes tarpeellisella vaatetuksella, saatikka sitten suksilla. — Suksiasia on kuitenkin ollut koulussamme päiväjärjestyksessä kaiken aikaa, kunnes viime kevättalvella johtaja E. Luoma ilmoitti, että jotta määrä suksia voitaisiin tilata. Silloin ei enää viivytelty vaan tuota pikaa oli koulullamme 15 paria kunnollisia suksia, sauvat valmistettiin käsittäin. — Viime keväänä ei enää ehditty paljon hiihtää, mutta heti syksyllä lumen tultua alkoi kova harjoitus, sillä tiedossa oli kilpailut laskiaistiistaina. Joka päivä käytiin kiertämässä latu, joksi heti alussa oli valittu 5 km. pitkä, kaunis murtomaareitti korkeine mäkinen ja pienine „nikseineen“. Kun sitten kilpailupäivä koitti, marssivat pojat suksit olalla kilpailupaikalle. Keli oli muuttumassa suojaksi. Ensin lähetettiin matkalle alle 18-vuotiaat, joiden oli hiihdettävä 5 km. Heidän tuloaan odotellessa kävi yksi pojista hakemaan lähellä asuvan valokuvaajan. Siinä sitten arvailtiin kuka ensiksi laskisi alas lähellä olevaa pitkä mäkettä. Nuori, 16-vuotias Tuure Moisio katkaisi matkan ensimmäisellä ajalla 26 min. 10 sek. Lähinnä seuraavat olivat: 2. Yrjö Pajunen 26.58, 3. Jaakko Pohja 27.34, 4. Paavali Heino 27.56 ja 5. Toivo Rajamäki 28.11.

Sitten alkoi pääkilpailu 10 km. matkalla. Kun pieksut, lakit y.m. tarvittavat välineet oli vaihdettu toisille miehille asetuivat 18 vuotta täyttäneet lähtöviivalle. Kun oli kuva napautettu, lähtivät pojat taipaleelle. Rata oli kadesti kierrettävä, joten oli hauska verrata

Jyväskylän k.m. koulun hiihtäjät laskiaistiistaina v. 1924.

aikoja 5 km:llä. Ensimmäisenä palasi kierrokseltaan keveästi hiihtävä *Arvi Kantoniemi*, Kuusamosta, ajalla 22 min. 41 sek. Yhtämittaa saapuu toisia painuen jälleen toiselle kierrokselle, Jonkun ajan kuluu alko- ja vilahdella puiden välissä. A. Kantoniemi oli pidentänyt etumatkaansa ja saapui perille ensimmäisenä hyvässä kunnossa, ajalla 46 min. 5 sek. Toisena saapui nuori, mutta vahva Kemijärven poika *Kalle Ulkuniemi*, ajalla 47.49, kolmantena *Martti Hedman*, Tervolasta 48.19, neljäntenä vasta etelä-Suomen poika *Iivari Ylirönni* Parkanosta 49.35 ja viidentenä *Antti Kuuppo*, Raudusta 52.03.

Sitten päivemmällä kokoonnuttiin jälleen kuuromykkäinkoululle, jossa teen juotua jaettiin palkinnot. Näin oli päästy hyvään alkuun tälläkin urheilun alalla.

V. V. J.

Norjassa pidettävä pohjoismainen k.m. kokous.

Kyselyjen johdosta ilmoitetaan, että K.m. lehden toukokuun numerossa julkaistaan tarkempi ilmoitus yhteismatkasta, matkasuunnasta y. m. Tähän mennessä ei vielä ole saatu selkoa laivojen kulkuvuoroista, piletihintojen alennuksesta Ruotsin rautateilla j. n. e. Suomalaisten on hankittava itselleen passit maaherralta siinä läänissä, missä asuvat, sekä varattava rahaa vähintään 2,000 mk matkakustannuksiin. Kyselyihin vastaa past. *H. Nyberg*.

Paikallistoimikunta.

Kuuromykkäin Joul.

Nyt ovat „Kuuromykkäin Joulun“ asiamiehet lähettäneet lopullisen tilityksen. Joululehden toimitus voi nyt siis jakaa palkinnot parhaimmille asiamiehille. Enemmän myivät joululehtiä seuraavat:

Maaseudulla:

I palkinnon saa *Juho Leppänen* Anttolasta, joka myi yli 1,000 kappaletta ja myy vielä nytkin, saa palkinnon 50 mk.

II palkinnon saa *Vihtori Harsunen* Vaajakoskelta, joka myi 330 joululehteä, saa 30 mk.

III palkinnon saa neiti *Mimmi Wikström* Vihdistä, joka myi 300 suomalaista ja 7 ruotsalaista lehteä saa 20 mk.

Kaupungeissa:

I palkinnon saa neiti *Siiri Talvia* Tampereelta, joka levitti 400 joululehteä, saa 50 mk.

II palkinnon saa herra *Antti Jokelainen* Kuopiosta, joka myi 300 kappaletta, saa 30 mk. ja

III palkinnon saa hra *Elias Savisaari* Turusta, joka myi 220 kappaletta suomal. ja 50 ruotsalaista, saa 20 mk.

Lähinnä parhaita asiamiehiä olivat: *Simo Iivonen* Helsingistä 250 kpl., *Vilho Kujala* Kauhajolta 200 kpl., *Hannes Ylén* Hämeenlinnassa 155 kpl., *Jaakko Leppälä* Jalasjärvi 115, *Elli Silvalder* Jyväskylä 110, *Otto Heino* 100 kpl. j. n. e.

Ruotsinkielisen K.m. Joulun asiamiehistä saavat seuraavat palkintoja:

Maaseudulla:

I. *Karl Hellstrand* Jepualta 120 kpl.; II. *Frans Leijon* Bennäsistä 54 kpl. ja III *Sanfrid Knutar* Teerijärveltä 38 kpl.

Kaupungeissa:

I. Rouva *Ester Ståde* Pietarsaari (opettajatar, kuuleva) 300 kpl. (sekä 92 suomal.); II. *Kalle Antikainen* Helsinki 175 kpl. (sekä 125 suomal.); III. *Edith Jakobsson* Kokkola 100 kpl. (*Sylvia Ersten* Tammisaaresta oli myös myönyt 100 kpl., mutta arpa ratkaisi palkinnon niille Jakobssonille).

Lähinnä eniten myyneitä oli: *Astrid Kanerva* Helsinki 70 kpl., *Alice Vesterlund* Porvoo ja *Elias Savisaari* Turku 50 kpl., *Uriel Harald Uusikaarleby* 40 kpl., *Ellen Carlstedt* Porvoo 42 kpl. j. n. e.

Pyydämme lausua kaikille ahkerille asiamiehillemme monet kiitokset avustaan. Olette auttaneet paljon kuuromykkien yhteistä asiaa. Se tieto teitä ilahuttakoon. Toivottavasti taas ensi jouluna tavataan!

Toimitus.

Tietoja kotimaasta.

Neiti *Loviisa Sahlbergin* hautajaiset tapahtuivat sunnuntaina helmikuun 17 p:nä. Turun Kuuromykkäin Yhdistyksessä muodostui päivä juhlalliseksi surupäiväksi. Vainajan ruumisarkku oli sijoitettu Turun Kuuromykkäin Yhdistyksen saliin viikon ajaksi. Se oli koristettu kauniilla kukilla. Sali on myöskin koristettu kuusilla, kuusenoksilla ja etuseinällä riippuu vainajan muotokuva, katajaköynnösten ympäröimänä. Kello 2 päivällä kokoontui yhdistyksen saliin vainajan omaisia, ystäviä, Turun kuuromykkäinkoulun opettajia ja lukuisasti kuuromykkiä. Toimitus aloitettiin kuuromykkäin opettajien kuoron laululla „Mä kuljen kohti kuolemaa“. Rovasti *A. Keihänen* toimitti ruumiinsiunauksen, puhuen mieleenpainuvia sanoja vainajan elämän työstä ja hartaasta uskonnollisesta elämästä. Omaisten kukkien ja seppeleiden jälkeen laskivat johtaja *E. J. Pesonen* ja neiti *H. Liljefors* Turun kuuromykkäinkoulun opettajiston seppeleen. Edellinen piti kauniin puheen vainajan muistolle. Turun Kuuromykkäin Yhdistyksen seppeleen laskivat opettaja *J. K. Palomaa* ja *E. Savisaari*, edellinen puhui kauniisti, painostuen kaikkien mieliin, miten vainaja on tehnyt työtänsä rakkaudessa kuuromykkien hyväksi. Turun entisten oppilaiden seppeleen laskivat *H. Hytönen* ja *W. Wikstedt* ja Tampereen entisten oppilaiden seppeleen laski *Heikki Helin* Tampereelta edustajana. Arkulle laskettiin vielä Jyväskylän ja Oulun kuuromykkäinkoulujen seppeleet, johtaja *Ivar* ja *Anna Savolaisen* Mikkelistä, *Emma Lundellin* Porvoosta, professori *Rafael* ja *Hellin Erichin* Helsingistä, pastori *K. A. ja Edit Nymanin* Vaasasta, von Schantzin, *A. Eliel Nordmanin*, Gösta Arrheniuksen perheiden, *Hanna Cajanderin*, *Helene*, *Lennart* ja *Lilly Arrheniuksen*, *Naama Helsingiuksen*, *Rakel* ja *E. Savisaaren*, *Ida* ja *J. Haapalin* y. m. seppeleitä ja kukkavibhoja. Neiti *H. Arrhenius* piti kauniin puheen rakkaan, entisen työtoverinsa ja uskollisen ystävänsä muistolle. Neidit *N. Helsingius* ja *A. Nyström* myöskin pitivät puheita vainajan uhrautuvasta ja epäitsekästä työstä kuuromykkien hyväksi. Turun kuuromykkäin puolesta *E. Savisaari* ilmoitti perustettavan vainajan nimeä kantava muistorahasto, jonka käyttämisestä päätetään vastedes. Sainon neiti *A. Nyström* ilmoitti Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksen lahjoittaneen tähän muistorahastoon 250 mk.

Seppeleillä ja kukilla kaunistetun ruumisarkun kantoi vainajan kaksi sisarenpoikaa ja kuusi kuuromykkiä yhdistyksen salista ruumisvaunuihin. Surusaatto lähti sitten vanhalle hautausmaalle, jossa ruumisvaunuista arkkun kantoivat 8 kuuromykkiä nimittäin: *Armas Vilki*, *Johan Wallenius*, *Henrik Virtanen*, *Heikki Rantanen*, *Harald Hytönen*, *Elias Savisaari*, *Frans Hellä* ja *Edvin*

Raitanen Sahlbergin sukhautaan, johon Lovisa Sahlbergin maallinen maja kätettiin ikuisen lepoon, lähelle Suomen ensimmäisen kuuromyökkäinkoulun perustajan Kaarle Oskar Malmin hautaa.

Haudauksen jälkeen kokoonnuttiin Rouvasväen Raamattuseuran juhlasaliin viettämään vainajan muistoa. Tilaisuudessa Frans Hellä, vainajan entinen oppilas piti muistopuheen, miten vainaja on ahkeruudella opettanut ja rakkaudessa kasvattanut kuuromyökkäiä niinkuin hellä äiti rakkaudessa kasvattaa omia lapsiansa. Kuuromyökkäin laulukuo esitti yhden virren viittomalla. Sitten rouva S. Nordman piti kauniin kaikkien mielin painuvan puheen vainajan kauniista elämästä ja uhratuvaaisuudesta kuuromyökkien hyväksi.

Siunattu olkoon neiti Lovisa Sahlbergin muisto! E. S.

Kuolleita. Maalisk. 20 p. viime vuonna on Kauhaajoella kuollut *Hea Lepistö* 51 v. vanhana. Lepistö oli Kurikan koulun käynyt.

Heinäk. 29 p. viime vuonna on Ilmajoella kuollut *Juho Saarenpää*. Hän oli aikanaan käynyt Pietarsaaren kuuromyökkäinkoulua vain vähän aikaa. Mutta hän oli kätevä ja ahkera mies, joka tuli hyvin toimeen. Saarenpää oli taitava seppä ja harjoitti myös maanviljelystä omistaen ison torpan. Hän oli kuollessaan 68 vuotta vanha. Vaimo (kuuleva) ja lapset jäivät häntä kaipaamaan.

Viime helmik. 26 p. kuoli Kuortaneella talollisenpoika *Nikolai Latvala* keuhkotautiin. Latvala oli jyväskeulan koulun entinen oppilas. Kuollessaan oli hän 34 v. vanha.

Turun Kuuromyökkäin Raittiusseuran vuosikokous pidettiin t.k. 3 p:nä kuuromyökkäin huoneustossa Yliopistokadun 6:ssa.

Vuosikokoukselle esitetystä kertomuksesta mainittakoon m.m., että yhdistys on pitänyt kuuromyökkille joitakin iltamia, joiden ohjelmassa on ollut m.m. raittiusesitelmää ja -puheita, joita ovat pitäneet opettaja J. K. Palomaa, hra E. Savisaari ja muutamat kuuromyökkät. Ajan raittiusväestöhenki on myöskin jossain määrin päässyt vaikuttamaan kuuromyökkäin, joten yhdistyksen vähäinen työ on ollut omiaan muistuttamaan kuuromyökkäiä antautumasta juoppouspaheen valtaan. Yhdistyksellä on oma kirjasto jossa on raittiuskirjallisuutta kaikkien kuuromyökkäin luettavaksi. Siinä on 260 nidettä, jäsenmaksu on ollut 2 mk hengeltä.

Yhdistyksen tilit osottavat säästöä edelliseltä vuodelta 361 mk 95 p., tuloja 185 mk 36 p., menoja 79 mk 88 p. ja säästöä tälle vuodelle 467 mk 51 p.

Yhdistyksen puheenjohtajana ja rahastonhoitajana on ollut hra E. Savisaari, varapuheenjohtajana hra E. Raitainen, kirjuri nti H. Kauppinen ja johtokunnan muina jäseninä ryat A. Rantanen ja M. Vilki sekä hrat H. Rantanen ja J. Lehtimäki.

Kun vuosikertomus oli hyväksytty, myönnettiin tilintarkastajain lausunnon perusteella johtokunnalle tilivapaus kuluneelta vuodelta.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin hra E. Savisaari ja johtokuntaan hrat J. Lehtimäki, E. Raitanen, rouvat F. Manelius, M. Vilki ja A. Rantanen sekä neiti H. Kauppinen.

Jäsenten luettavaksi päätettiin tilata Kylväjä, Kieltolaki-lehti, Koti ja Terveystieteilehti.

Lappeenrannasta. Sunnuntaina helmik. 10 p:nä klo 6 ip järjesti k.m. yhdistys hengellisen juhlan kaupungin kansakoulun juhlasalissa. Sinne oli tullut paljon väkeä kuulevia ja ympäristön kuuromyökkäiä, niin että juhlasali tuli täyteen. Pastori O. Myyriläinen oli myös siinä tullut. Pääsymaksu oli vapaaehtoinen. Ohjelmassa oli tervehdyspuhe, kirkkokuorolaulua, runo, kertomus, puhe, laulu y.m. Tervehdyspuheen piti rouva A. Häkkinen kuuleville. Laulukuo lauloi kirkkokuorolauluja lukkarit *Tolvasen* johdolla. *Viho Laitainen* lausui yleisölle runon "Kuuromyökkille". Pastori O. Myyriläinen kertoi kuuleville kuuromyökkistä, heidän koulustaan, opetuksesta, heidän tavois-

taan y.m. Rouva *Mandi Tiili* luki kertomuksen "Frans Leijon". Kuuromykkät lauloivat "Maamme" laulun viittomalla. Ensin pidettiin kuulevalle yleisölle puheita ja sitten k. mykkille viittomalla. Pastori O. Myyriläinen piti hengellisiä puheita viittomalla ja kehoitti meitä muistamaan Jumalaa, Hänen ihmetöitään ja suurta voimaansa. Juhla päättyi hengellisellä laululla ja rukouksella. Ilta kului hupaisesti lauletaissa ja keskusteltaissa. Lopuksi jätettiin hyvästi jäsenille ja pastori O. Myyriläiselle ja menimme kotiin. L. Laitainen.

C. O. Malmin muistopatsasrahaston kartuttamiseksi pidettiin Turun kuuromyökkäinyhdistyksessä juhla maaliskuun 2 p:nä. Juhlan ohjelmassa oli tervehdyspuhe, kertomus Malmista, pilapuhe, vuorokeskustelu: Malm ja hänen veljensä, näytelmäkappale: Malm opettajana koulussa ja lopuksi lausuntoa.

Juhla oli onnistunut ja tuotti sievän summan pääsymaksuina.

Viipurin Kuuromyökkäin Yhdistys piti tammik. 6 p:nä loppiaisena hauskan ohjelmallisen ja hyvin onnistuneen joulujuhlan.

Viipurin Kuuromyökkäin Yhdistys piti helmikuun 3 p:nä vuosikokouksen, jossa vuosikertomus ja tilit hyväksyttiin sekä valittiin puheenjohtajaksi Arvi Tolpo, varapuheenjohtajaksi Olli Ollikka, rahastonhoitajaksi Ethel Humble, sihteeriksi ja jäsenmaksujenkantajaksi Helmi Kaski. Johtokuntaan valittiin kaksi varajäsentä Hjalmar Lovén ja Janne Pääkkönen.

Lahjoja Ävikin vanhainkodille: Hilma Lillholm Mäntslästä 50 mk; Ylistaron kuuromykkät 77 mk 20 p. (past. K. A. Nymanin kautta); Lappeenrannan kuuromykkät 60 mk.

H. p. Ehtoollinen pidetään kuuromyökkille Helsingissä Nikolainkirkon paviljongissa *pitkänäperjantaina* kl. 11 a.p.

Ävikin vanhainkodissa pidetään jumalanpalvelus ja H.p. ehtoollinen pääsiäispäivänä kello 1 päivällä. Ympäristön kuuromykkät ovat tervetulleita!

VALOKUVIA

OTETTU KOTKASSA PIDETYISTÄ K. U. L:n HIIHTOMESTARUUSKILPAILUISTA 2. 3. 1924.

1) naisten, 2) miesten lähtö, 3) naisten 3 km. voittajat, 4) ikämiesten 10 km. voittajat, 5) 20 km. mestaruushiihtovoittajat, 6) Kotkan joukkuehiihtäjät, 7) hiihtokilpailun palkintotuomareita, 8) päättäjaisjuhla, 9) jäähyväisillanvietto. Koko sarja maksaa 20 mk tai 2:50 kpl. sekä 30 p:n postimerkki. Maksun tulee seurata tilausta tai lähetetään postietuannilla.

K. B. MIKKOLA

Helsinki, Galitzintie 14, ovi 19.

KIITOS

Kuuromyökkille, heidän ystävilleen sekä tovereilleni toisissa kouluissa, jotka 60 vuotispäivänäni minua muistivat sähkösanomilla, kirjeillä ja ystävällisillä tervehdyksillä pyydän täten lausua lämpimät kiitokseni.

Linda Aschan.

PALVELIJATAR

saa paikan 1 p:stä toukok. Vastaus heti.

J. F. TALVIA Kiikka.